

У ЧОМУ ШІННІСТЬ БУРШТИНУ?

www.storiya.info

© 2024 «Сторія»

www.storiya.info

— Я думаю, що це смола, Таню. Такий особливий сік хвойних дерев.

— Глянь, він застигає.

— Еге ж, ця смола може перетворюватися на особливий камінь, що називається бурштин!

Бурштин (нім. *bernstein* — “жар-камінь”) — скам’яніла викопна смола хвойних дерев у вигляді жовтуватих каменів. У народі ще називають “сонячним каменем Полісся”.

Таня все ще розглядала краплинку на своїй руці:

— Не схоже на камінь.

— Ну, щоб вона так затверділа, знадобляться мільйони років! — розсміялася подружка.

Каміння бурштину

Для твоїх геніальних думок

Спробуй **пояснити**, чому слова мають різні закінчення. Для пояснення **скористайся** правилом родового відмінка. **Запиши**.

Томата й томату

Папера й паперу

Пояса й поясу

✓ Тепер ти знаєш більше про відмінкові закінчення в українській мові!

Картина з бурштину

Прикраси з бурштину

Очі Тані розширилися від цікавості:

— Мільйони років? Вау! А ти звідки знаєш?

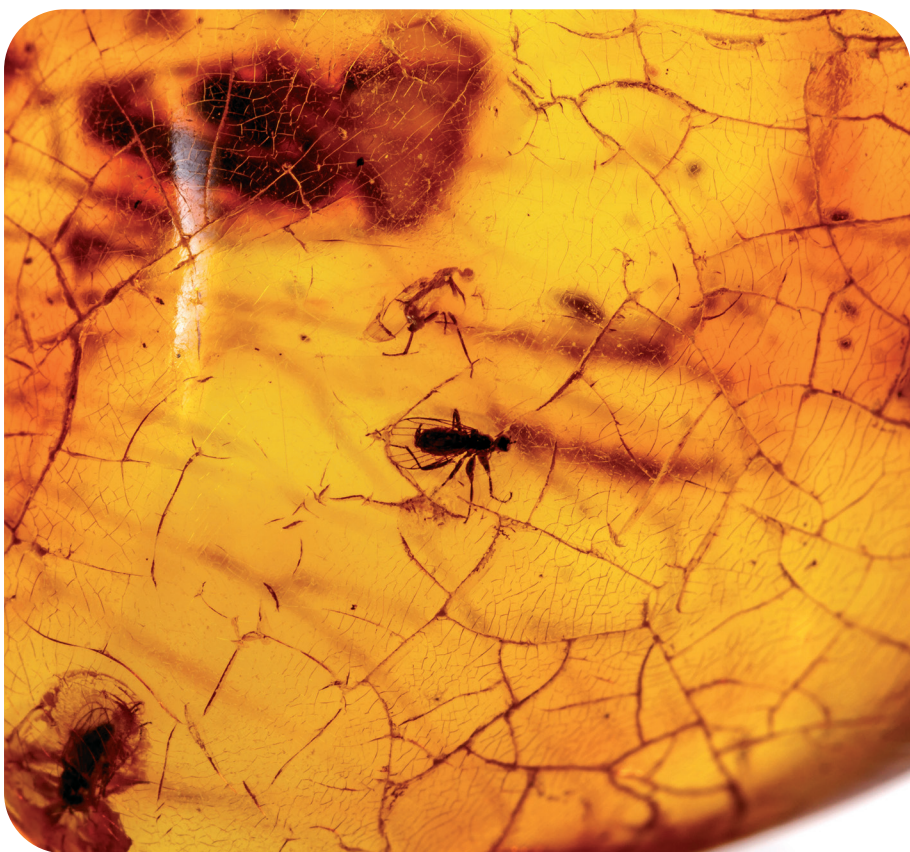
— У моєї бабусі є намисто з бурштину. І браслет. Дуже гарні. Люблю їх розглядати й приміряти. Найцікавіше, що, на перший погляд, усі камінці жовті. А варто придивитися: один — золотистий, інший — карамельний, третій — медовий, а четвертий — узагалі коричневий!

А ще з нього картини створюють!

Оленка показав подружці своє фото в намисті.

— А тобі личить!

— Дякую. О! Ще цікавий факт про бурштин згадала. Це тобі не просто прикраса, а справжня **капсула часу!** Іноді комахи або маленькі тваринки потрапляють у пастку цієї смоли ще до того, як вона затвердіє. І консервуються в ній, як у банці! А потім учені вивчають комах і дізнаються про те, яким було життя мільйони років тому. Круто, га?

Макрокам'яний мінеральний бурштин з комахами, мухами та жуками

ЧИТАЙ
І МОВУ ВИВЧАЙ!

Прикраси з каменю чи каменя?

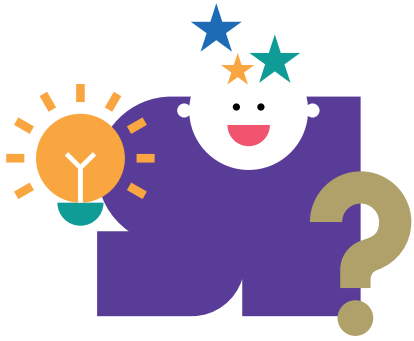
У цьому тексті ти прочитав/прочитала про дорогоцінний камінь бурштин, з якого роблять неймовірні прикраси. А як правильно сказати: прикраси з каменя чи каменю? Спробуймо з'ясувати!

?

Якщо іменник чоловічого роду позначає **конкретний предмет**, то в родовому відмінку (КОГО? ЧОГО?) отримує закінчення **-А/Я**: **каменя, планшета, зошита тощо.**

Якщо іменник чоловічого роду позначає **абстрактне поняття**, речовину, то в родовому відмінку (КОГО? ЧОГО?) отримує закінчення **-У/Ю**: **каменю, стилю, роду тощо.**

Тож маємо говорити й писати **"прикраси з каменю"**, оскільки в цьому випадку йдеться про матеріал виробу.

НАД ЧИМ ПОМІРКУВАТИ

- Відомо, що бурштин може зберегти комах і рослини, які були на Землі мільйони років тому. Якби у тебе була можливість закарбувати щось у ньому, щоб поділитися з людьми в майбутньому, що б це було?
- Уяви, що ти колекціонуєш бурштин. Який хотілося б мати у своїй колекції?
- Поміркуй, що потрібно для того, щоб не було проблеми нелегального видобування бурштину.

Хочеш дізнатися
більше?

Завітай до [Музею бурштину](#) в Рівному.

Фото Віталія Коваля, шматок бурштину
вагою понад 5 кг

Очі Тані загорілися.

— А де в нас, в Україні, можна знайти бурштин?

— Ну, подружко, не можу ж я все знати, — усміхнулася

Оленка. — Зараз загуглимо.

Таня першою дістала телефон і прочитала:

— Найбільше **на Поліссі**: у Рівненській, Житомирській і Волинській областях. Уяви, на Рівненщині знайшли такий камінь вагою понад 5 кілограмів.

Таня показала подружці фото, а тоді знову почала гор-тати стрічку. Раптом обличчя дівчинки посмутнішало.

— Подивися на цей знімок із супутника. Це наше По-лісся. Точніше таким, як воно стало після масового видо-бування бурштину за останні роки. Наче місячний пейзаж на місці лісу.

Супутниковий знімок Полісся

— Навіщо люди роблять це? Невже лише через при-краси й вивчення минулого? — не могла зрозуміти Таня.

— На жаль, більшість цього **видобування незаконне**. Чула в новинах, це справжня проблема.

— Ага... Ось. Слухай. Бурштин використовують у про-мисловості, медицині, а ще у виготовленні електронних приладів, здебільшого в Китаї, — продовжила читати Таня.

Каміння бурштину

— Гадаєш, можна цю проблему подолати? Зробити так, щоб і бурштин видобувати в Україні, і не шкодити так природі?

— Ну то, певно, треба нам ставати екологинями, — усміхнулася Таня.

— Чи економістками? — примружила одне око Оленка. Дівчатка розсміялися. Можливо, і справді в майбутньому їм вдасться розв'язати цю проблему. А може, тобі?

